

3.3.5 Listás vezérlők

1. Egyoszlopos rendezetlen és rendezett lista: [lista01](#)
2. Egy- és kétszlopos lista használata: [lista02](#)
3. Egyszeres kiválasztású lista működtetése: [lista1](#)
4. Egyszeres és többszörös kiválasztású lista kezelése: [lista2](#)
5. Különféle keresési és kiválasztási módok alkalmazása: [lista3](#)
6. Egyszeres kiválasztású ablakok szinkronban működtetése: [lista4](#)
7. A kijelölt listaelem változtatása jelölőnégyzettel: [lista5](#)
8. Egyszerű kombinált lista működése [combo1](#)
9. Legördülő kombinált lista működése [combo2](#)
10. Lenyíló kombinált lista működése [combo3](#)

Készítsünk programot, amelyben a nevek egyoszlopos listában és rendezetlenül jelennek meg! Legyen lehetőség a lista elemeinek ábécé sorrendben való megjelenítésére! A kiválasztott listaelemet jelenítsük meg a szövegmezőben! (*lista01*)

A LISTA01 alkalmazás űrlapja és a *TForm1* osztály:

```
type
  TForm1 = class(TForm)
    ListBox1: TListBox;
    Edit1: TEdit;
    Allapot: TCheckBox;
    Kilepes: TButton;
    Label1: TLabel;
    procedure FormCreate(Sender: TObject);
    procedure AllapotClick(Sender: TObject);
    procedure KilepesClick(Sender: TObject);
    procedure ListBox1Click(Sender: TObject);
  end;
```

Deklaráció:

```
var
  Form1: TForm1;
  nevek : array[1..7] of string;
```

Eseménykezelő eljárások:

A *FormCreate* eseménykezelő eljárásban kezdőértéket adunk a *nevek* tömbnek, mellyel feltöltjük a *ListBox1* listát.

```
procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  nevek[1] := 'László';
  nevek[2] := 'Szilvia';
  nevek[3] := 'Zoltán';
  nevek[4] := 'Zsuzsanna';
  nevek[5] := 'Mónika';
  nevek[6] := 'Tamás';
  nevek[7] := 'Anna';
  // a ListBox1 feltöltése
  for i:=1 to 7 do
    ListBox1.Items.Add(nevek[i]);
end;
```

A lista elemének kijelöléskor meghívódó *ListBox1Click* eseménykezelő eljárásban a kijelölt tételt a szövegmezőbe írjuk.

```
procedure TForm1.ListBox1Click(Sender: TObject);
begin
  if ListBox1.ItemIndex > -1 then
    // a kijelölt tétel az Edit1 szövegmezőbe írása
    Edit1.Text := ListBox1.Items[ListBox1.ItemIndex];
end;
```

Az *AllapotClick* eseménykezelő eljárásban, amely a "Rendezett/Rendezetlen" választógomb kijelölésekor hívódik meg, töröljük a szövegmező és a listaablak tartalmát. Ha a választógomb ki van jelölve, vagyis "Rendezett", akkor a *ListBox1 Sorted* tulajdonságát *true*-ra állítjuk, és a nevek tömbbel a listát újra feltöltjük, amely már rendezett lesz. Ha a választógomb nincs kijelölve ("Rendezetlen"), akkor a *ListBox1 Sorted* tulajdonságát *false*-ra állítjuk, így az adatok újratöltésekor ismét az eredeti sorrendben jelennek meg.

```

procedure TForm1.AllapotClick(Sender: TObject);
var
    i : integer;
begin
    // a lista törlése
    ListBox1.Clear;
    // szövegmező törlése
    Edit1.Clear;
    if Allapot.State = cbChecked then
    begin
        // a rendezett állapot beállítása
        ListBox1.Sorted := true;
        // a ListBox1 lista feltöltése
        for i:=1 to 7 do
            ListBox1.Items.Add(nevek[i]);
    end
    else
    begin
        // rendezetlen, eredeti állapot beállítása
        ListBox1.Sorted := false;
        // a ListBox1 lista feltöltése
        for i:=1 to 7 do
            ListBox1.Items.Add(nevek[i]);
    end;
end;

```

Lista teszt: egy oszlopos

Kiválasztott név
Anna

- Anna
- László
- Mónika
- Szilvia
- Tamás
- Zoltán
- Zsuzsanna

☒ Rendezett/Rendezetlen

Kilépés

Módosítsuk a LISTA01 alkalmazást, hogy a lista elemei ábécé sorrendben és egy oszlopban, illetve rendezetlenül és két oszlopban jelenjenek meg! (*lista02*)

Változtassunk a deklaráción, hogy több elemet tölthessünk a listára!

```
var
  Form1: TForm1;
  nevek : array[1..10] of string;
  db : integer;
```

Eseménykezelő eljárások:

A form betöltésekor hívódó eseménykezelő eljárásban a listaablak feltöltéséhez – a [lista01](#) programhoz hasonlóan - az *Add* metódust használjuk, azonban több elemet töltünk be:

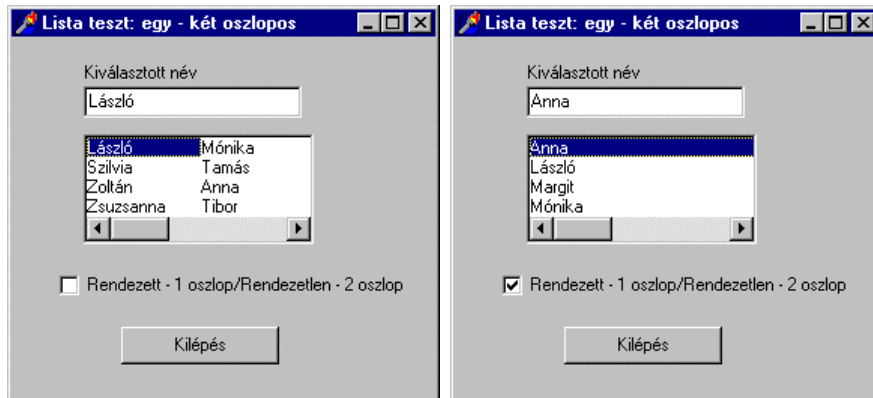
```
procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  // kezdeti értékek beállítása
  db := 10;
  nevek[1] := 'László';
  nevek[2] := 'Szilvia';
  nevek[3] := 'Zoltán';
  nevek[4] := 'Zsuzsanna';
  nevek[5] := 'Mónika';
  nevek[6] := 'Tamás';
  nevek[7] := 'Anna';
  nevek[8] := 'Tibor';
  nevek[9] := 'Margit';
  nevek[10] := 'Szilárd';
  // a ListBox1 lista feltöltése
  for i:=1 to db do
    ListBox1.Items.Add(nevek[i]);
end;
```

A "Rendezett - 1 oszlopos" választógomb kijelölésekor a *Sorted* tulajdonság *true* értékre állításával a nevek ábécé sorrendben jelennek meg, és egy oszlopban (*Columns* értéke 1). Ha a választógomb nincs kijelölve "Rendezetlen - 2 oszlopos", akkor a lista *Column* tulajdonságát 2-re, a *Sorted* tulajdonságot pedig *false*-ra állítjuk és így töltjük fel a listát.

```
procedure TForm1.AllapotClick(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  ListBox1.Clear;
  Edit1.Clear;
  if Allapot.State = cbChecked then
  begin
    // a lista egy oszlopos lesz
    ListBox1.Columns := 1;
    ListBox1.Sorted := true;
    for i:=1 to db do
      ListBox1.Items.Add(nevek[i]);
    end
  else
  begin
    // lista kétszlopos
    ListBox1.Columns := 2;
    ListBox1.Sorted := false;
    for i:=1 to db do
      ListBox1.Items.Add(nevek[i]);
    end;
  end;
end;
```

A listaelemen való kattintás megfelel a [lista01](#)-nek.

A LISTA02 alkalmazás futási képei:

Írjunk olyan programot, amely tartalmaz egy egyszeres kiválasztású listaablakot, amelyik alkalmas elemek hozzáadására a listához, -törlésére, -beszúrására, -helyettesítésére és a teljes lista törlésére! (*lista1*)

A példánkban nyomógombok vezérlik a listaablak működését. A "Tétel" szövegmezőbe írt szöveg a "Hozzáad" nyomógomb hatására a lista végéhez kapcsolódik. A "Beszúr" nyomógomb a beírt szöveget a kijelölt tétel elé szúrja be. A "Tételtörlés" gomb a kiválasztott tételt, míg a "Törlés" nyomógomb a lista teljes tartalmát törli. Az űrlap:

A *TForm1* osztálya:

```
type
  TForm1 = class(TForm)
    Label1: TLabel;
    Tétel: TEdit;
    Label2: TLabel;
    ListBox1: TListBox;
    Beszur: TButton;
    Teltorles: TButton;
    Torles: TButton;
    Kilepes: TButton;
    HozzaAd: TButton;
    KivalasztasTorles: TButton;
    Feltolt: TButton;
    Helyettesit: TButton;
    procedure KilepesClick(Sender: TObject);
    procedure TorlesClick(Sender: TObject);
    procedure TeltorlesClick(Sender: TObject);
    procedure HozzaAdClick(Sender: TObject);
    procedure BeszurClick(Sender: TObject);
    procedure ListBox1Click(Sender: TObject);
    procedure KivalasztasTorlesClick(Sender: TObject);
    procedure FeltoltClick(Sender: TObject);
    procedure HelyettesitClick(Sender: TObject);
  end;
```


Eseménykezelő eljárások:

A "Hozzáad" nyomógomb megnyomásakor a *HozzaAdClick* eseménykezelő eljárás hívódik meg, amely a szövegmezőben megadott szöveget a listaablakba helyezi. Azonos tétel többszöri betételét nem engedjük meg. Ha a keresett tétel nincs a listában, akkor a tétel mindig a lista végére kerül.

```
procedure TForm1.HozzaAdClick(Sender: TObject);
begin
  if Tétel.GetTextlen > 0 then
  begin
    if ListBox1.Items.IndexOf(Tétel.text) = -1 then
      ListBox1.Items.Add(Tétel.Text);
    end;
    Tétel.Clear;
    Tétel.SetFocus;
  end;
```

A "Beszúr" nyomógomb megnyomásakor végzett tevékenység eltér a "Hozzáad" nyomógombétól. A behelyezendő tételt nem a lista végére, hanem a kiválasztottétel elé szúrja. Ha nincs kiválasztottétel, akkor az új tétel a lista elejére kerül.

```
procedure TForm1.BeszurClick(Sender: TObject);
begin
    if Tetel.GetTextLen > 0 then
    begin
        if ListBox1.Items.IndexOf(Tetel.Text) = -1 then
        begin
            if ListBox1.ItemIndex > -1 then
                // ha van kijelölt tétel, akkor a tétel elé
                ListBox1.Items.Insert(ListBox1.ItemIndex, Tetel.Text)
            else
                // ha nincs kijelölt tétel, akkor az első tétel elé
                ListBox1.Items.Insert(0, Tetel.Text);
            end;
            Tetel.Clear;
            Tetel.SetFocus;
        end;
    end;
```

A "Tételtörlés" nyomógomb megnyomásakor meghívódó *TeteltorlesClick* eseménykezelő eljárásban, ha van kiválasztott tétel (*ItemIndex* > -1), azt a **Delete** metódus hívásával töröljük.

```
procedure TForm1.TeteltorlesClick(Sender: TObject);
begin
    if ListBox1.ItemIndex > -1 then
        ListBox1.Items.Delete(ListBox1.ItemIndex);
    Tetel.Clear;
    Tetel.SetFocus;
end;
```

A "Törlés" nyomógomb megnyomásakor a listaablak teljes tartalmát a **Clear** metódussal töröljük, a fókusz a "Tétel" szövegmezőre állítjuk, és engedélyezzük a "Feltölt" nyomógomb működését.

```
procedure TForm1.TorlesClick(Sender: TObject);
begin
    ListBox1.Clear;
    Tetel.SetFocus;
    Feltolt.Enabled := true;
end;
```

A listaelemen való kattintás eseménykezelő eljárásában a kijelölt tételt a "Tétel" szövegmezőbe írjuk.

```
procedure TForm1.ListBox1Click(Sender: TObject);
begin
    if ListBox1.ItemIndex > -1 then
        Tetel.Text := ListBox1.Items[ListBox1.ItemIndex];
    end;
```

A "Kiválasztás megszüntetése" nyomógomb eseménykezelő eljárásában megszüntetjük a kijelölést.

```
procedure TForm1.KivalasztasTorlesClick(Sender: TObject);
begin
    if ListBox1.ItemIndex > -1 then
        ListBox1.ItemIndex := -1;
    end;
```

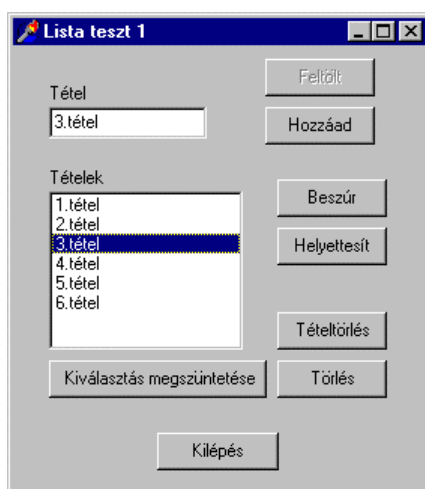
A "Feltölt" nyomógomb megnyomásakor meghívódó *FeltoltClick* eseménykezelő eljárásban feltöltjük a listát, a *Feltolt* nyomógombot pedig érvénytelenítjük az **Enabled** tulajdonság **false** értékre állításával.

```
procedure TForm1.FeltoltClick(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  for i:=1 to 6 do
  begin
    // lista feltöltése
    ListBox1.Items.Add(IntToStr(i)+' .tétel');
  end;
  Feltolt.Enabled := false;
end;
```

A "Helyettesít" nyomógomb eseménykezelő eljárásában a kiválasztott tételt a módosított tétellel felülírjuk oly módon, hogy a kiválasztott tételt a **Delete** metódussal töröljük, majd a módosított tételt az **Insert** metódussal ugyanarra a helyre beszzúrjuk.

```
procedure TForm1.HelyettesitClick(Sender: TObject);
var
  j : integer;
begin
  j := ListBox1.ItemIndex;
  if (j > -1) and (Tetel.GetTextlen > 0) then
  begin
    ListBox1.Items.Delete(j);
    // a módosított tétel a kijelölt helyre kerül
    ListBox1.Items.Insert(j, Tetel.Text)
  end;
end;
```

A LISTA1 alkalmazás egy futási képe:

Tervezzünk egy többszörös kiválasztású- és egy egyszeres kiválasztású listaablak kezelésére alkalmas programot, ahol a két listaablak egymással kommunikál! (*lista2*)

A "Tételek 1" listaablakban több elemet is kiválaszthatunk, míg a "Tételek 2" listaablakban egyszerre csak egy tétel kiválasztására van lehetőség. Ezen felül a "Tételek 1" lista elemei nem rendezettek, míg a "Tételek 2" lista elemei névsor szerint rendezettek.

A *TForm1* osztálya és az *űrlap*:

```
type
  TForm1 = class(TForm)
    Label1: TLabel;
    Label2: TLabel;
    Label3: TLabel;
    Label4: TLabel;
    Label5: TLabel;
    Label6: TLabel;
    Label7: TLabel;
    Tétel: TEdit;
    Tetelek1: TListBox;
    HozzaAd: TButton;
    Osszes: TButton;
    Valaszt: TButton;
    Torles2: TButton;
    Kilepes: TButton;
    Tetelek2: TListBox;
    Torles1: TButton;
  procedure HozzaAdClick(Sender: TObject);
  procedure Torles1Click(Sender: TObject);
  procedure Torles2Click(Sender: TObject);
  procedure OsszesClick(Sender: TObject);
  procedure FormCreate(Sender: TObject);
  procedure ValasztClick(Sender: TObject);
  procedure KilepesClick(Sender: TObject);
  procedure Tetelek1Click(Sender: TObject);
  end;
```


Eseménykezelő eljárások:

A *FormCreate* eseménykezelő eljárásban "Tételek 1" listára vonatkozó többszörös kiválasztást jelentő **MultiSelect** tulajdonságot *true*-ra, a "Tételek 2" lista esetén pedig az egyszeres kiválasztást jelentő *false* értékre állítjuk. A "Tételek 1" lista tételei nem rendezettek. (a **Sorted** tulajdonsága *false*, – ami az alapértelmezés). A "Tételek 1" listának kezdőértéket adunk. A "Tételek 2" lista elemei rendezettek lesznek, mivel a **Sorted** tulajdonságot *true*-ra állítottuk.

```
procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
begin
  // a "Tételek 1" lista esetén a többszörös elemkiválasztás engedélyezése
  Tetelek1.MultiSelect := true;
  Tetelek1.ExtendedSelect := true;
  // a "Tételek 1" lista rendezetlen
  Tetelek1.Sorted := false;
  // a "Tételek 1" lista kezdeti feltöltése
  Tetelek1.Items.Add('D. tétel');
  Tetelek1.Items.Add('X. tétel');
  Tetelek1.Items.Add('C. tétel');
  Tetelek1.Items.Add('A. tétel');
  Tetelek1.Items.Add('K. tétel');
  // a "Tételek 2" lista egyszeres kiválasztású
  Tetelek2.MultiSelect := false;
  // a "Tételek 2" lista rendezett
  Tetelek2.Sorted := true;
end;
```

A "Hozzáad" nyomógomb megnyomásakor a *HozzaAdClick* eseménykezelő eljárás hívódik meg, amely a szövegmezőben megadott szöveget a "Tételek 1" listaablakba helyezi. Az eljárás csak olyan tételt helyez a listába, amely még nem szerepelt benne. Az eseménykezelő törli a "Tétel" szövegmező tartalmát és ráhelyezi a fókusz.

```
procedure TForm1.HozzaAdClick(Sender: TObject);
begin
    if Tetel.GetTextLen > 0 then
        if Tetelek1.Items.IndexOf(Tetel.Text) = -1 then
            Tetelek1.Items.Add(Tetel.Text);
        // a szövegmező törlése
        Tetel.Clear;
        Tetel.SetFocus;
    end;
```

Az "Összes>>" nyomógomb megnyomásakor az *OsszesClick* eseménykezelő eljárás hívódik meg, amely a "Tételek 1" lista teljes tartalmát átmásolja a "Tételek 2" listába, majd a fókusz a "Tétel" szövegmezőre helyezi.

```
procedure TForm1.OsszesClick(Sender: TObject);
var
    i : integer;
begin
    Tetelek2.Clear;
    for i:=0 to Tetelek1.Items.Count-1 do
        // az összes tétel átmásolásra kerül
        Tetelek2.Items.Add(Tetelek1.Items[i]);
    // a szövegmező törlése
    Tetel.Clear;
    // a fókusz átállítása a szövegmezőre
    Tetel.SetFocus;
end;
```

Az "Választ>>" nyomógomb megnyomásakor a *ValasztClick* eseménykezelő eljárás hívódik meg, amely a "Tételek 1" lista kiválasztott elemeit átmásolja a "Tételek 2" listába, majd a fókusz a "Tétel" szövegmezőre helyezi.

```
procedure TForm1.ValasztClick(Sender: TObject);
var
    i : integer;
begin
    // a "Tételek 2" lista törlése
    Tetelek2.Clear;
    for i:=0 to Tetelek1.Items.Count-1 do
        if Tetelek1.Selected[i] then
            // a "Tételek 1" lista kiválasztott tételei
            // a "Tételek 2" listában is megjelennek
            Tetelek2.Items.Add(Tetelek1.Items[i]);
    Tetel.Clear;
    // a fókusz átállítása a szövegmezőre
    Tetel.SetFocus;
end;
```

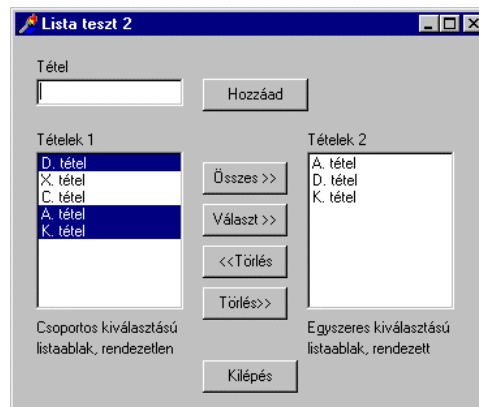
A "<<Törlés" nyomógomb megnyomásakor a "Tételek 1" lista teljes tartalmát töröljük, és a fókusz a "Tétel" szövegszerkesztőre állítjuk.

```
procedure TForm1.Torles1Click(Sender: TObject);
begin
    Tetelek1.Clear;
    // a szövegmező törlése
    Tetel.Clear;
    // a fókusz átállítása a szövegmezőre
    Tetel.SetFocus;
end;
```

A "Törlés >>" nyomógomb megnyomásakor a "Tételek 2" lista teljes tartalmát töröljük a **Clear** módszerrel és ráállítjuk a fókuszot a "Tétel" szövegmezőre.

```
procedure TForm1.Torles2Click(Sender: TObject);
begin
    Tetelek2.Clear;
    // a szövegmező törlése
    Tétel.Clear;
    // a fókusz átállítása a szövegmezőre
    Tétel.SetFocus;
end;
```

A futási kép:

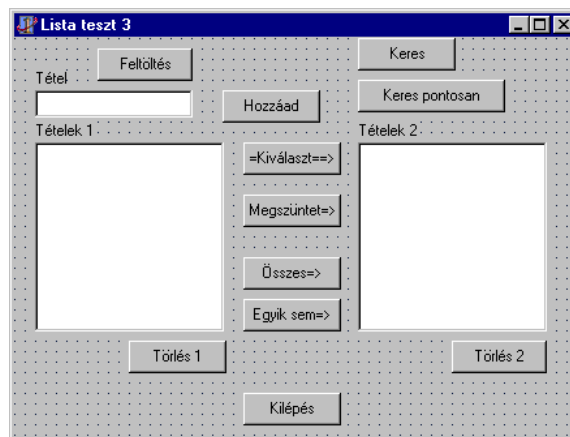

A "Keres" és a "Keres pontosan" nyomógombokkal a "Tétel" adatbeviteli mezőbe írt szöveget keressük a "Tételek 2" listában. A "=Kiválaszt=>", illetve a "Megszüntet=>" nyomógombokkal a "Tételek 1" listában kiválasztott elemeket kiválasztjuk, illetve kiválasztásukat megszüntetjük a "Tételek 2" listában. Az "Összes=>", illetve "Egyik sem=>" nyomógombokkal kiválasztjuk a "Tételek 2" lista összes elemét, illetve megszüntetjük a kiválasztásukat. A "Hozzáad" nyomógombbal a "Tétel" szövegmezőbe írt szöveget mindkét listához hozzáadjuk.

A TForm1 osztálya és az űrlap:

```
type
  TForm1 = class(TForm)
    Label1: TLabel;
    Label2: TLabel;
    Label8: TLabel;
    Tetelek1: TListBox;
    Tétel: TEdit;
    HozzaAd: TButton;
    Kivalaszt: TButton;
    Megszuntet: TButton;
    Osszes: TButton;
    EgyikSem: TButton;
    Torles1: TButton;
    Kilepes: TButton;
    Tetelek2: TListBox;
    KeresPontosan: TButton;
    Keres: TButton;
    Torles2: TButton;
    Feltoltes: TButton;
  procedure KilepesClick(Sender: TObject);
  procedure HozzaAdClick(Sender: TObject);
  procedure KivalasztClick(Sender: TObject);
  procedure MegszuntetClick(Sender: TObject);
  procedure OsszesClick(Sender: TObject);
  procedure EgyikSemClick(Sender: TObject);
  procedure KeresClick(Sender: TObject);
  procedure KeresPontosanClick(Sender: TObject);
  procedure Torles1Click(Sender: TObject);
  procedure FormCreate(Sender: TObject);
  procedure Tetelek1Click(Sender: TObject);
  procedure Torles2Click(Sender: TObject);
  procedure FeltoltesClick(Sender: TObject);
  private
    procedure Feltolt(lst: TListBox);
  end;
```


Eseménykezelő eljárások:

A FormCreate eseménykezelő eljárásban beállítjuk az ablak bal felső sarokpontjának koordinátáit, valamint alapállapotként néhány elemet teszünk a "Tételek 1" és a "Tételek 2" listákba. A "Tételek 1" és a "Tételek 2" listák többszörös elemkiválasztást engedélyező **MultiSelect** és az **ExtendedSelect** tulajdonságokat mindkét esetben **true** értékre állítjuk.

```
procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
begin
  // többszörös tételkiválasztás engedélyezése
  Tetelek1.MultiSelect := true;
  Tetelek1.ExtendedSelect := true;
  Tetelek2.MultiSelect := true;
  Tetelek2.ExtendedSelect := true;
  // a "Tételek 1" lista kezdeti feltöltése
  Feltolt(Tetelek1);
  // a "Tételek 2" lista kezdeti feltöltése
  Feltolt(Tetelek2);
end;
```

A *Feltolt* eljárás a *TForm1* osztály **private** eseménykezelő eljárása, amely paraméterként átveszi a feltöltendő lista objektumot.

```
procedure TForm1.Feltolt(lst: TListBox);
var
  i : integer;
begin
  with lst do
    begin
      for i:=1 to 4 do
        Items.Add(chr(48+i)+'.' tétel');
        Items.Add('alma');
        Items.Add('ananász');
        Items.Add('stb. ');
      end;
    end;
end;
```

A *"Hozzáad"* nyomógomb megnyomásakor a *HozzaAdClick* eseménykezelő eljárás hívódik meg, amely a *"Tétel"* szövegmezőben megadott szöveget a *"Tételek 1"* és a *"Tételek 2"* listákba helyezi, ha az elem még nem létezik, továbbá törli a *"Tétel"* szövegmező tartalmát, és a fókusz ráhelyezi.

```
procedure TForm1.HozzaAdClick(Sender: TObject);
begin
  if Tetel.GetTextLen > 0 then // a szövegmező nem üres
    begin
      if Tetelek2.Items.IndexOf(Tetel.Text) = -1 then
        // az új tétel hozzáadása a "Tételek 2" listához
        Tetelek2.Items.Add(Tetel.Text);
      if Tetelek1.Items.IndexOf(Tetel.Text) = -1 then
        // az új tétel hozzáadása a "Tételek 1" listához
        Tetelek1.Items.Add(Tetel.Text);
      end;
      // a "Tétel" szövegmező törlése
      Tetel.Clear;
      // a fókusz átállítása a szövegmezőre
      Tetel.SetFocus;
    end;
end;
```

A *"Kiválaszt"* nyomógomb megnyomásakor meghívódó *KivalasztClick* eseménykezelő eljárásban először megszüntetjük a *"Tételek 2"* listában a kiválasztásokat. Ezt követően a *"Tételek 1"* lista kiválasztott tételeit egyenként összehasonlítjuk a *"Tételek 2"* lista összes elemével, egyezés esetén a tételt kiválasztottá tesszük a *"Tételek 2"* listaablakban.

```
procedure TForm1.KivalasztClick(Sender: TObject);
var
  i, j : integer;
begin
  // a "Tételek 2" listában a kiválasztások megszüntetése
  for j:=0 to Tetelek2.Items.Count-1 do
    Tetelek2.Selected[j] := False;
  for i:=0 to Tetelek1.Items.Count-1 do
    begin
      if Tetelek1.Selected[i] then
        begin
          // a "Tételek 1" lista i-edik tétele van kiválasztva
          for j:=0 to Tetelek2.Items.Count-1 do
            begin
              if Tetelek1.Items[i] = Tetelek2.Items[j] then
                // a "Tételek 2" lista j-edik tételét választja ki
                Tetelek2.Selected[j] := True;
            end;
          end;
        end;
      end;
    end;
  // a szövegmező törlése
  Tetel.Clear;
  // a fókusz átállítása a szövegmezőre
  Tetel.SetFocus;
end;
```

A "Tételek 1" listaablak valamelyik elemén kattintva meghívódik a *Tetelek1Click* eseménykezelő eljárás, amelyben a megjelölt listaelem a "Tétel" szövegmezőbe kerül:

```
procedure TForm1.Tetelek1Click(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  for i:=0 to Tetelek1.Items.Count-1 do
  begin
    if Tetelek1.Selected[i] then
    begin
      // a kiválasztott tétel a "Tétel" szövegmezőbe
      // kerül
      Tetel.Text := Tetelek1.Items[i];
      break;
    end;
  end;
end;
```

A "Megszüntet" nyomógomb megnyomásakor meghívódó *MegszuntetClick* eseménykezelő eljárásban megszüntetjük az elemek kiválasztását a "Tételek 2" listában.

```
procedure TForm1.MegszuntetClick(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  for i:=0 to Tetelek2.Items.Count-1 do
    Tetelek2.Selected[i] := false;
  // a fókusz átállítása a szövegmezőre
  Tetel.SetFocus;
end;
```

A "Összes" nyomógomb megnyomásakor meghívódó *OsszesClick* eseménykezelő eljárásban a "Tételek 2" lista összes elemét kiválasztjuk:

```
procedure TForm1.OsszesClick(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  // a "Tételek 2" lista összes elemét kiválasztja
  for i:=0 to Tetelek2.Items.Count-1 do
    Tetelek2.Selected[i] := True;
  // a fókusz átállítása a szövegmezőre
  Tetel.SetFocus;
end;
```

A "Egyik sem" nyomógomb megnyomásakor meghívódó *EgyikSemClick* eseménykezelő eljárásban a "Tételek 2" listában a tételek kiválasztását megszüntetjük.

```
procedure TForm1.EgyikSemClick(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  // a "Tételek 2" lista összes elemének
  // kiválasztását megszünteti
  for i:=0 to Tetelek2.Items.Count-1 do
    Tetelek2.Selected[i] := False;
  // a fókusz átállítása a szövegmezőre
  Tetel.SetFocus;
end;
```

A "Törlés1" nyomógomb megnyomásakor a "Tételek 2" lista teljes tartalmát a **Clear** metódussal töröljük, és a fókuszt a "Tétel" szövegmezőre állítjuk.

```
procedure TForm1.Torles1Click(Sender: TObject);
begin
    // a "Tételek 1" lista törlése
    Tetelek1.Clear;
    // a "Tétel" szövegmező törlése
    Tetel.Clear;
    // a fókuszt átállítása a szövegmezőre
    Tetel.SetFocus;
end;
```

A "Törlés 2" nyomógomb megnyomásakor a "Tételek 2" lista teljes tartalmát a **Clear** metódussal töröljük, és a fókuszt a "Tétel" szövegmezőre állítjuk.

```
procedure TForm1.Torles2Click(Sender: TObject);
begin
    // a "Tételek 2" lista törlése
    Tetelek2.Clear;
    // a "Tétel" szövegmező törlése
    Tetel.Clear;
    // a fókuszt átállítása a szövegmezőre
    Tetel.SetFocus;
end;
```

A "Keres" nyomógomb megnyomásakor a "Tétel" adatbeviteli mezőbe beírt szöveggel kezdődő tételt a "Tételek 2" listában keressük. Sikeres keresés után a megfelelő tételt kiválasztjuk.

```
procedure TForm1.KeresClick(Sender: TObject);
var
    i : integer;
begin
    for i:=0 to Tetelek2.Items.Count-1 do
        begin
            // összes kiválasztás megszüntetése
            // a "Tételek 2" listában
            Tetelek2.Selected[i] := False;
        end;
    // tétel keresése
    for i:=0 to Tetelek2.Items.Count-1 do
        begin
            if pos(Tetel.Text,Tetelek2.Items[i]) = 1 then
                begin
                    // a szövegmező tartalmával
                    // kezdődő tétel kijelölése
                    Tetelek2.Selected[i] := True;
                end;
            end;
        end;
    // a fókuszt átállítása a szövegmezőre
    Tetel.SetFocus;
end;
```

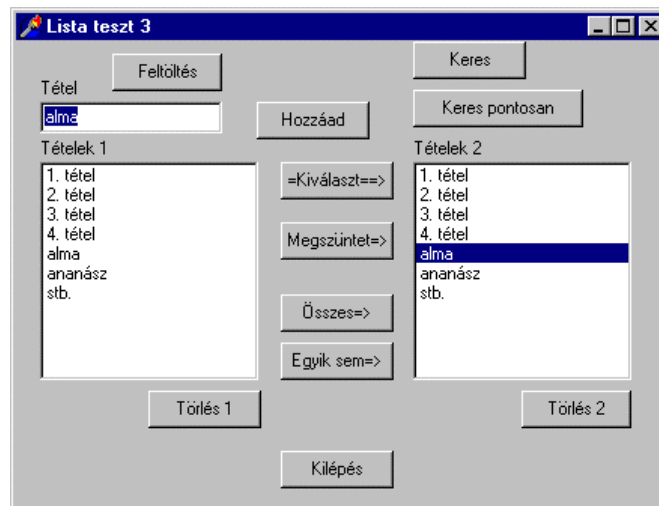
A "Keres pontosan" nyomógomb megnyomásakor a "Tétel" adatbeviteli mezőbe írt tételt a "Tételek 2" listában keressük. Először megszüntetjük a kiválasztásokat a "Tételek 2" listában, majd a keresett tételt összehasonlítjuk a lista összes elemével. Sikeres keresés esetén a listaelemet kiválasztottá tesszük.

```

procedure TForm1.KeresPontosanClick(Sender: TObject);
var
    j : integer;
begin
    // a szövegmezőben levő tétel keresése
    for j:=0 to Tetelek2.Items.Count-1 do
        if Tétel.Text = Tetelek2.Items[j] then
            // a megtalált tétel kijelölése
            Tetelek2.Selected[j] := True
        else
            // kiválasztás megszüntetése
            Tetelek2.Selected[j] := False;
    // a fókuszt átállítása a szövegmezőre
    Tétel.SetFocus;
end;

```

A LISTA3 alkalmazás futási ablaka:

A "Tételek hossza" lista a "Tételek" lista elemeinek karakterszámát tartalmazza. Bármelyik listában történő választás hatására a megfelelő elem a másikban is kiválasztásra kerül. A "Kiválaszt" nyomógomb megnyomásakor a "Tétel" szövegmezőben található szöveggel kezdődő első listaelemet kiválasztottá tesszük mindkét listában.

A *TForm1* osztálya és az űrlap:

```
type
  TForm1 = class(TForm)
    Label1: TLabel;
    Label2: TLabel;
    Label3: TLabel;
    Tétel: TEdit;
    Tetelek: TListBox;
    HozzaAd: TButton;
    Kivalaszt: TButton;
    TetelekHossza: TListBox;
    Torles: TButton;
    Kilepes: TButton;
  procedure TorlesClick(Sender: TObject);
  procedure FormCreate(Sender: TObject);
  procedure KilepesClick(Sender: TObject);
  procedure HozzaAdClick(Sender: TObject);
  procedure KivalasztClick(Sender: TObject);
  procedure TetelekClick(Sender: TObject);
  procedure TetelekHosszaClick(Sender: TObject);
  private
    procedure TetelekHosszaBeiras;
  end;
```


A "Tételek hossza" lista feltöltését a *TetelekHosszaBeiras* metódussal végezzük. Az eljárás minden egyes hívásakor először törli a "Tételek hossza" lista tartalmát, majd kiszámítja a "Tételek" lista elemeinek hosszát (*length*), amelyet sztringgé alakítva (*IntToStr*) hozzáad a "Tételek hossza" listához.

```
procedure TForm2.TetelekHosszaBeiras;
var
  i, h : integer;
  buff : string[30];
begin
  // a "Tételek hossza" listaablak tartalmának törlése
  TetelekHossza.Clear;
  for i:=0 to Tetelek.Items.Count-1 do
    begin
      // a "Tételek" listaablak tételhosszának átalakítása sztringgé
      buff := IntToStr(length(Tetelek.Items[i]));
      // a "Tételek hossza" listaablakba íródik a buff tartalma
      TetelekHossza.Items.Add(buff);
    end;
  end;
```

Eseménykezelő eljárások:

A form betöltésekor meghívódó *FormCreate* eseménykezelő eljárásban kezdőértéket adunk a "Tételek" listának, majd meghívjuk a *TetelekHosszaBeiras* eljárást a "Tételek hossza" lista feltöltésére.

```
procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
begin
  // a "Tételek" lista feltöltése
  Tetelek.Items.Add('alma');
  Tetelek.Items.Add('dió');
  Tetelek.Items.Add('banán');
  Tetelek.Items.Add('eper');
  Tetelek.Items.Add('meggy');
  Tetelek.Items.Add('cseresznye');
  TetelekHosszaBeiras;
end;
```

A "Törlés" nyomógomb megnyomásakor mindkét lista tartalmát a töröljük.

```
procedure TForm1.TorlesClick(Sender: TObject);
begin
    // a "Tételek" lista törlése
    Tetelek.Clear;
    // a "Tételek hossza" lista törlése
    TetelekHossza.Clear;
end;
```

A "Hozzáad" nyomógomb megnyomásakor a *HozzaAdClick* eseménykezelő eljárás hívódik meg, először törli mindkét lista kiválasztását, majd a "Tétel" szövegmezőben megadott szöveget a "Tételek" listába helyezi, ha a tétel még nincs benne. Ezt követően meghívja a *TetelekHosszaBeiras* eljárást, hogy frissítse az új tétellel a "Tételek hossza" listaablakot. Végezetül törli "Tétel" adatbeviteli mezőt és ráhelyezi a fókusz.

```
procedure TForm1.HozzaAdClick(Sender: TObject);
var
    j: integer;
begin
    // mindkét listába a kiválasztások törlése
    for j:=1 to TetelekHossza.Items.Count-1 do
        begin
            TetelekHossza.Selected[j]:=false;
            Tetelek.Selected[j]:= false;
        end;
    // a szövegmező tartalmának vizsgálata
    if Tetel.GetTextLen > 0 then
        begin
            if Tetelek.Items.IndexOf(Tetel.Text) = -1 then
                begin
                    Tetelek.Items.Add(Tetel.Text);
                    // a "Tételek hossza" lista törlése
                    TetelekHosszaBeiras;
                end;
            end;
        // a szövegmező tartalmának törlése
        Tetel.Clear;
        Tetel.SetFocus;
    end;
```

A "Kiválaszt" nyomógomb megnyomásakor meghívódó *KivalasztClick* eljárásban először mindkét listában megszüntetjük a kiválasztást. Ezt követően megnézzük, hogy a "Tétel" szövegmezőben megadott szöveggel kezdődő elem szerepel-e a "Tételek" listában. Ha megtaláltunk a tételt, akkor mindkét listában kiválasztjuk a megfelelő elemet:

```
procedure TForm1.KivalasztClick(Sender: TObject);
var
    i, j : integer;
begin
    // mindkét listában töröljük a kiválasztást
    for j:=1 to TetelekHossza.Items.Count-1 do
        begin
            TetelekHossza.Selected[j]:=false;
            Tetelek.Selected[j]:= false;
        end;
    if Tetel.GetTextLen > 0 then
        begin
            i:=Tetelek.Items.IndexOf(Tetel.Text);
            if i <> -1 then
                begin
                    // a keresett tétel benne van a listában
                    Tetelek.Selected[i]:= true;
                    TetelekHossza.Selected[i]:= true;
                end;
            Tetel.SetFocus;
        end
    end;
```

A "Tételek" listaablak valamelyik elemén kattintva meghívódik a *TetelekClick* eseménykezelő eljárás, ahol a "Tételek" listában kiválasztott tételnek megfelelő sorszámú elem a "Tételek hossza" listában is kiválasztásra kerül.

```
procedure TForm1.TetelekClick(Sender: TObject);
begin
    if TetelekHossza.ItemIndex >= 0 then
        TetelekHossza.Selected[TetelekHossza.ItemIndex] := false;
    if Tetelek.ItemIndex >= 0 then
        TetelekHossza.Selected[Tetelek.ItemIndex] := true;
end;
```

A "TetelekHossza" lista valamelyik tételén történő kattintás hatására meghívódó *TetelekHosszaClick* eseménykezelő eljárásban a "TetelekHossza" listában kiválasztott elemnek megfelelő sorszámú elem a "Tételek" listában is kiválasztottá válik.

```
procedure TForm1.TetelekHosszaClick(Sender: TObject);
begin
    if Tetelek.ItemIndex >= 0 then
        Tetelek.Selected[Tetelek.ItemIndex] := false;
    if TetelekHossza.ItemIndex >= 0 then
        Tetelek.Selected[TetelekHossza.ItemIndex] := true;
end;
```

Az 'eper' szöveg keresése a "Kiválaszt" nyomógomb hatására:

Tételek	Tételek hossza
alma	4
banán	5
cseresznye	10
dió	3
eper	4
meggy	5

Ha a "Tételek" lista "be" elemén kattintunk, a jelölőnégyzet a tételnek megfelelő bekapcsolt állapotot mutatja. Ha azonban a jelölőnégyzeten kattintunk az egérrel, a jelölőnégyzet kikapcsolt állapotba kerül, és a lista eleme "ki"-re változik.

A *TForm1* osztálya és az *úr*lap:

```
type
  TForm1 = class(TForm)
    Label1: TLabel;
    Label2: TLabel;
    Label3: TLabel;
    Label4: TLabel;
    Label5: TLabel;
    Label6: TLabel;
    ListBox1: TListBox;
    Valaszt: TCheckBox;
    Kilepes: TButton;
  procedure ValasztClick(Sender: TObject);
  procedure KilepesClick(Sender: TObject);
  procedure FormCreate(Sender: TObject);
  procedure ListBox1Click(Sender: TObject);
end;
```


Eseménykezelő eljárások:

A form betöltésekor meghívódó a *FormCreate* eseménykezelő eljárásban a "Tételek" listának kezdőértéket adunk, és beállítjuk az ablak bal felső sarkának koordinátáit.

```
procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  randomize;
  // a "Tételek" listaablak feltöltése
  for i:=1 to 10 do
    if random(1998) mod 2 = 1 then
      ListBox1.Items.Add('be')
    else
      ListBox1.Items.Add('ki');
  end;
```

A "Tételek" lista elemein való kattintáskor meghívódó *ListBox1Click* eseménykezelő eljárásban a kiválasztott tételnek megfelelő állapotra állítjuk a jelölőnégyzetet. A "be" tétel esetén a jelölőnégyzet *State* tulajdonságát *cbChecked*, "ki" tétel esetén pedig *cbUnchecked* értékre állítjuk.

```
procedure TForm1.ListBox1Click(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  for i:=0 to ListBox1.Items.Count-1 do
    begin
      if ListBox1.Selected[i] then
        begin
          if ListBox1.Items[i] = 'be' then
            // a jelölőnégyzetet jelölt állapotba állítja
            Valaszt.State := cbChecked
          else
            // a jelölőnégyzetet jelöletlen állapotba állítja
            Valaszt.State := cbUnchecked;
        end;
      end;
    end;
```

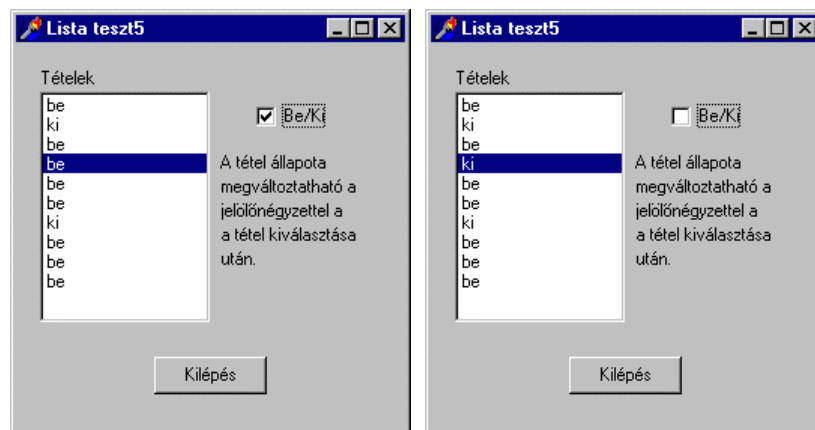
A "Be/Ki" jelölőnégyzeten való kattintás hatására meghívódó *ValasztClick* eseménykezelő eljárás a "Tételek" listában megkeresi a kiválasztott tételt és törli azt. Ezután a jelölőnégyzet állapotának megfelelő elemet visszairja a listaablakba a törölt elem helyére, és a kiválasztást is a tételre helyezi.

```

procedure TForm1.ValasztClick(Sender: TObject);
var
    i : integer;
begin
    for i:=0 to ListBox1.Items.Count-1 do
        begin
            if ListBox1.Selected[i] then
                // az i-edik tétel kiválasztott
                begin
                    // a kiválasztott tétel törlése
                    ListBox1.Items.Delete(i);
                    if Valaszt.State = cbChecked then
                        // a jelölőnégyzet bejelölt, ezért
                        // a listaablakba a 'be' szöveget írjuk
                        ListBox1.Items.Insert(i,'be')
                    else
                        // a jelölőnégyzet nincs kijelölve
                        // a listaablakba a 'ki' szöveg kerül
                        ListBox1.Items.Insert(i,'ki');
                        // i-edik tétel kijelölése
                        ListBox1.Selected[i] := true;
                    break;
                end;
            end;
        end;
    end;

```

A LISTA5 alkalmazás futási képei:

Készítsünk programot az egyszerű kombinált lista működésének bemutatására! Legyen lehetőség elem hozzáadására, -törlésére és a lista tartalmának törlésére! (*combo1*)

A *TForm1* osztálya és az *űrlap*:

Egyszerű kombinált lista feltölthető listával, illetve egy szövegszerkesztővel elemenként.

```
type
  TForm1 = class(TForm)
    ComboBox1: TComboBox;
    HozzaAd: TButton;
    Teteltorles: TButton;
    Torles: TButton;
    Feltolt: TButton;
    Kilepes: TButton;
    Label1: TLabel;
    Olvas: TButton;
    Tetel: TEdit;
    Label2: TLabel;
    procedure FeltoltClick(Sender: TObject);
    procedure KilepesClick(Sender: TObject);
    procedure TeteltorlesClick(Sender: TObject);
    procedure TorlesClick(Sender: TObject);
    procedure HozzaAdClick(Sender: TObject);
    procedure OlvasClick(Sender: TObject);
    procedure FormCreate(Sender: TObject);
  private
    { Private declarations }
  public
    { Public declarations }
  end;
```


Eseménykezelő eljárások:

Indításkor beállítjuk, hogy egyszerű kombinált listát használunk

```
procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
begin
  // a kombinált lista stílus beállítása
  ComboBox1.Style := csSimple;
end;
```

A *Feltolt* nyomógomb eseménykezelő eljárása

```
procedure TForm1.FeltoltClick(Sender: TObject);
var
  i : integer;
begin
  for i:= 1 to 6 do
    ComboBox1.Items.Add(IntToStr(i)+' . tétel');
  // a "Feltölt" nyomógomb letiltása
  Feltolt.Enabled := False;
end;
```

A *Kilepes* nyomógomb eseménykezelő eljárása

```
procedure TForm1.KilepesClick(Sender: TObject);
begin
  Application.Terminate;
end;

{ a "Téletörleszt" nyomógomb eseménykezelő eljárása }
procedure TForm1.TeteltorlesClick(Sender: TObject);
begin
  if ComboBox1.ItemIndex > -1 then
    ComboBox1.Items.Delete(ComboBox1.ItemIndex);
  Tetel.Clear;
end;
```

A *Torles* nyomógomb eseménykezelő eljárása

```
procedure TForm1.TorlesClick(Sender: TObject);
begin
    // a "Feltölt" nyomógomb engedélyezése
    Feltolt.Enabled := True;
    ComboBox1.Clear;
end;
```

A *Hozzaad* nyomógomb eseménykezelő eljárása

```
procedure TForm1.HozzaAdClick(Sender: TObject);
begin
    if length(ComboBox1.Text) > 0 then
    begin
        if ComboBox1.Items.IndexOf(ComboBox1.Text) = -1 then
        begin
            ComboBox1.Items.Add(ComboBox1.Text);
            ComboBox1.Text := '';
        end;
    end;
end;
```

Az *Olvas* nyomógomb eseménykezelő eljárása

```
procedure TForm1.OlvasClick(Sender: TObject);
begin
    Tetel.Text := ComboBox1.Text;
end;
```

A program futás közben:

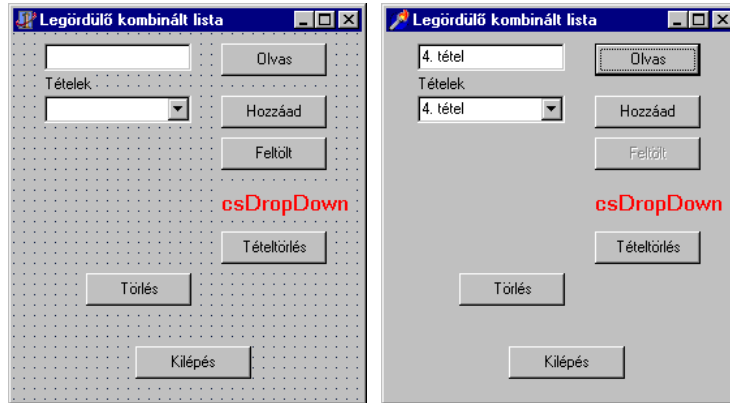

Módosítsuk a COMBO1 feladatban a *ComboBox1* vezérlő stílusát úgy, hogy az legördülő kombinált lista legyen! (*combo2*)

A [combo1](#) feladathoz képest csak annyi a változás, hogy a ComboBox1 lista stílusa *csDropDown*.

Az űrlap és a futási kép:

Módosítsuk a COMBO1 feladatban a *ComboBox1* vezérlő stílusát úgy, hogy az lenyíló kombinált lista legyen! (*combo3*)

A [combo1](#) feladathoz képest csak annyi a változás, hogy a ComboBox1 lista stílusa *csDropDownList* és a *HozzaAd* gombot letiltjuk.

Az űrlap és a futási kép:

